

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Zdeňky Szeligové „*Obraz Indiána v díle Fritze Steubena Tekumseh*“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2012, 53 s.

Zdeňka Szeligová se ve své bakalářské práci zaměřila na problematiku zobrazování „těch druhých“ v populární kultuře. Za svůj cíl si zvolila dekonstrukci reprezentací indiánů v literárním díle německého autora Fritze Steubena Tekumseh.

Jako primární referenční a interpretační rámec autorce posloužila práce Raymonda W. Stedmana *Shadows of the Indians*, jež se věnuje reprezentaci indiánů v americké populární kultuře, zejména v hollywoodské produkci (s. 8-9). Teoreticky pak svou práci ukotvuje skrze pojmy heteroobraz, autoobraz a stereotyp, přičemž se opírá o práce Krekovičové, Rataje a Saida (s. 7-8).

Po metodologické stránce je práce založena na detailní kvalitativní obsahové analýze všech čtyř dílů zkoumaného pramene, podpořené jeho kritickým zhodnocením, v němž se zaměřila zejména na osobu autora a kontext vzniku analyzovaného díla (s. 13-14), přičemž se dotýká i problematiky překladu.

Jádro práce pak představuje samotná analýza reprezentací indiánů, které dílo zprostředkovává. Autorce se podařilo identifikovat devět základních vyobrazení indiánů, které v práci představuje společně s jejich konstitutivními znaky, přičemž svá tvrzení adekvátně dokládá úryvky z analyzovaných pramenů a zároveň je konfrontuje s podobnými reprezentacemi v americké popkultuře.

Dochází tak ke zjištění, že evropské a americké reprezentace se nejen významně odlišují, ale dokonce jsou vzájemně protichůdné. Toto zjištění pak v závěru interpretuje jako důsledek historických souvislostí přímého kontaktu, resp. jeho absence s nativními americkými etniky. Na tomto základě pak reprezentace indiánů interpretuje jako projekci euro-amerických hodnot a norem, resp. jejich absence do „těch druhých“.

K práci mám pouze dvě připomínky. Autorka se někdy při prezentaci uchyluje k pouhému výčtu konstitutivních prvků jednotlivých obrazů, což následně působí, jakoby pouze vypsal části knih. Opak je samozřejmě pravdou a autorka analýze věnovala dostatečnou pozornost, která však tímto způsobem není dostatečně manifestovaná. Zároveň není vždy jasné, že si autorka uvědomuje rozdílnost mezi obrazem „nadčlověka“ Tekumseha a „běžnými“ indiány, kteří jsou sice také idealizovaní, ale nikoliv v té míře, jako Tekumseh.

Po formální stránce nemám k práci větší výhrady, je zpracována pečlivě a obsahuje všechny náležitosti včetně poznámkového aparátu a seznamu použité literatury.

Jako vedoucí práce musím kladně hodnotit autorčinu píli, s níž se práci po dobu více než jednoho roku věnovala.

Závěrem lze shrnout, že se autorce podařilo ukázat, jakým způsobem je indián zobrazován v tomto bezpochyby významném zdroji, jež zprostředkovává reprezentace indiánů široké veřejnosti a který je jednou z mála alternativ zcela jednoznačně známějšímu Vinnetouovi. Celkově práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji ji proto k obhajobě a na základě výše řečeného navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze 15.6.2012

Mgr. Martin Heřmanský